

Glas zaveznikov

Leto I - Št. 41

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 2 liri

TRST, ponedeljek, 6. avgusta 1945

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Via S. Pellico 8 - Telefon št. 93554

OGLASI: Cena za milimeter višine (širina ena kolona): trgovski L. 7, mrtvaški L. 18 (osmrtnice L. 30), objave L. 9, finančni in pravni oglas L. 12, v vsebini lista (tekstni oglas) L. 12. Dajevki ni vstet. Plačljivo vnaprej. Oglase sprejema Unione Pubblicità Italiana S. A., Trst, via Silvio Pellico št. 4, tel. 04044. Cena posamezne številke L. 2 (zaostale L. 4). Rokopisov ne vračamo.

Maršal Alexander v Trstu in Pulju

Pregled dela v Trstu - Navdušen sprejem v Pulju

Feldmaršal sir Harold Alexander, vrhovni poveljnik v Sredozemlju in novi generalni guverner v Kanadi, je v soto obiskal Trst ter se sestel z raznimi višjimi častniki zavezniške vojaške uprave v glavnem stanu v Trstu.

Feldmaršal Alexander je bil prisoten pri tedenskem sestanku v glavnem stanu in je poslušal poročila, ki so jih dajali izvršajoči častniki o napredku zavezniške vojaške uprave v Juljski pokrajini. Na kratko je tudi nagovoril poveljatelja in vodjo vojaške uprave v Trstu, nato pa se sestel z vrhovnim poveljnikom v Sredozemlju, izrazil je svoje zadovoljstvo o učinkovitosti zavezniških zastavami v čast Alexandrovega prihoda; prisotni so veselo klicali »Živeli zavezniki!».

V kratkem nagovoru branim častnikom je Alexander dejal: »Vaša dejanja bodo prešla v vojno zgodovino, toda zapomnite si, da smo pisali zgodovino danes na tem mestu.»

Ko je govoril o vlogi čet v Pulju, je feldmaršal Alexander podčrtal, da zavezniški vojaški vodje v Trstu in Pulju morajo biti pripravljeni na vse, kar jim bo treba, da bodo lahko opravili svoje dolžnosti v vseh okoliščinah.

Maršal sir Harold Alexander in maršal Tito ob priložni sestanku v Beogradu.

Maršal Alexander je bil prisoten pri tedenskem sestanku v glavnem stanu in je poslušal poročila, ki so jih dajali izvršajoči častniki o napredku zavezniške vojaške uprave v Juljski pokrajini. Na kratko je tudi nagovoril poveljatelja in vodjo vojaške uprave v Trstu, nato pa se sestel z vrhovnim poveljnikom v Sredozemlju, izrazil je svoje zadovoljstvo o učinkovitosti zavezniških zastavami v čast Alexandrovega prihoda; prisotni so veselo klicali »Živeli zavezniki!».

Ko je govoril o vlogi čet v Pulju, je feldmaršal Alexander podčrtal, da zavezniški vojaški vodje v Trstu in Pulju morajo biti pripravljeni na vse, kar jim bo treba, da bodo lahko opravili svoje dolžnosti v vseh okoliščinah.

V soboto jutraj so se zbrali tisoči prebivalcev Pulja v stadionu v Pulju, da bi pozdravili feldmaršala Harolda Alexanderja, ki je odlokal častnike in vojaške 1977. kot vodje brigade, ki je zdaj nameščena v Pulju.

Ko je feldmaršal sir Harold Alexander zapuščal puljski stadion, je zbrana množica toplo pozdravila njegovo in britanske čete.

Feldmaršal Alexander je bil pred odhodom z letalom na letališče v Ronkah ogledal mesto in pristanišče.

Razprava proti Pétainu Lavalovo pričevanje

Pariz, 6. avgusta
Razprava proti Pétainu se nadaljuje v zaslišanju bivšega ministrskega predsednika vichyjske vlade Pierra Lavalja. On je ponovno branil svojo politiko glede poljudnja francoskih delavcev v Nemčiji in glede svojega ravnanja pri zavezniškem izkrcanju pri Dieppeju. Senzacionalna je bila njegova izjava, da je rešil živse ministrskega predsednika Reynauda in Bluma, ker sta imela biti ustreljena, ko so Nemci ustrelili okoli 20.000 Slovencev iz mariborskega in celjskega okrožja. Direktno so tudi odgovorili za vse razslišne, tatvine slovenskega prenočenja ter pojava slovenskih vnanj.

Sodišče slovenske narodne časti v Ljubljani je obsodilo na različne kazni, od 10 let težkega prisilnega dela do izgube častnih pravic, sedemdeset predstavnikov slovenskega tiskovnega sveta, prof. dr. Alojza Odarja, Jožeta Košička, katoholca Valentina Tomca, upokojenega katoholca Antona Čarčiča, stolnega kanonika dr. Tomaža Kilarja, dr. Ernesta Kallana, Boruta Zerjave, ravn. Josipa Rainerserja, svetnika Mirka Brezgarja, bivšega podbena dr. Otmara Pirkmajstra, veleštetskega Avgusta Volka, ing. Borisa Šančaha, salezijanske duhovnike Ivana Španca, dr. Josipa Valjavca ter dr. Franca Krlinca. Spomani so bili upokojeni, a oprostili kazni so bili upokojeni profesor dr. Gregorij Pečjak in ravn. dr. Vinko Vrhmec. Zapoljena so vsa podjetja.

Jugoslovansko poljedelstvo pod okupacijo

Beograd, 6. avgusta
Dnevnik »Borba« prinaša nekaj števil, ki prikazujejo nenavadno škodo, ki so jo povzročili nacistični okupatorji jugoslovanskemu poljedelstvu. Po uradnih podatkih znaša škoda 268 milijard dinarjev. Za časa okupacije so nacisti uničili 1.530 traktorjev, 7780 parnih strojev, več kot 130.000 strojev za žetev in košnjo, 12.380 mlatičnic, največ 380.000 sejalnih strojev, 1 t. d. Tudi v židovorejji je nastala največja škoda. Stveljo goveje živine je padlo na manj kot eno tretjino v Črni gori, kjer so 80% ljudi bavi s živinorejjo. Od 1.300.000 ovac, ki so jih redili v Črni gori pred vojno, jih ni ostalo več kot 220.000.

Negrin zanika

Mexico, 6. avgusta
V zadevi rešitve španske krize je bivši španski ministriški predsednik dr. Juan Negrin zanikal več, naj bi bil ostavil pogoje za sporazumno vzpostavitve nove vlade, ki naj bi bil sam predsedoval.

Novo izpopolnitev angleške vlade

London, 6. avgusta
Nova angleška laburistična vlada je bila izpopolnjena s dravnim podtajnikom za Indijo in Burmo, ki je 28 letni major Arthur Henderson, sin pokojnega Arthura Hendersona, bivšega angleškega zunanjega ministra. Ministriški predsednik Attlee je izbral za dravnega podtajnika kolonij 53 letnega Arthura Greocha Jonesa in za podtajnika za domovino Johna Parkerja, ki ima 59 let in je eden najmlajših članov parlamenta v novi vladi. Izvoljen je bil v veliki večini v volilnem okraju Darlington; je prej je zastopal okraj Ropford.

Spremembe pogojev premirja s Finsko

London, 6. avgusta
Sovjetska agencija »Tass« obvešča, da so nastale spremembe v pogoju Finske v zvezi s koncem sovražnosti proti Nemčiji. Zavezniška kontrolna komisija ima za potrebno, da pregleda nekatere točke premirja, da se olajša Finski položaj.

Anglo-ameriško sodelovanje

London, 6. avgusta
Britansko zunanje ministrstvo je izdalo sledečo izjavo:
»Med sestankom v Berlinu so se voditelji Združenih držav in Velike Britanije dnevnost sestajali, da bi določili področnosti o uspešnosti britanskih in ameriških sil. Naš namen je popolnoma uničiti japonske vojske sil, — kopne in pomorske — in doseči čimprejšnjo in brezpogojno japonsko predajo in osvoboditvi ozemlja, ki so jih Japonci zasedli.»

Upanja Japoncev

Washington, 6. avgusta
Podtajnik v vojnem ministrstvu Združenih držav Robert Patterson je na sestanku ameriške legije izjavil, da Japonci kažejo izhod iz vojne, da bi rešili svojo domovino in del države, ki so jih zasedli. Priljavil je: »Upajo, da bo čas odločil naše, odločitev, da bi zmagali na način, kot ga predvidevamo, vendar da bodo lahko obranili svojo vojno in, glavni stan kot Nemci po prvi svetovni vojni.»

IZJAVE POLKOVNIKA BOWMANA

Odgovori na pereča vprašanja

Sobotna tiskovna konferenca: stavke, slovenske šole, prehrana, plače, slovensko uradništvo

Zavezniška vojaška uprava za Juljsko krajino, nima namena vmešavati se v pravice delavcev ob stavkah, razen če ne bodo vpili vate na poslabšanje položaja v tem področju, ali pa, če bodo otekočile preskrbi Trsta. Istčasno bodo storjeni ukrepi proti tistem osebam, ki silijo delavce proti njihovi volji, da stavkajo.

Na drugi tiskovni konferenci, ki je bila v soboto v Trstu, je polkovnik A. C. Bowman, poveljnik za civilna zadeve Zavezniške vojaške uprave v Juljski krajini odgovarjal na sledeča vprašanja:

1) Ali misli ZVU, da delujejo upravne organizacije mesta Trsta uspešno? 2) Prebivalstvo mesta Trsta je vzemirjeno zaradi pomankanja začite zakonitih pravic mesta. Rečeno je bilo, da so svobodni in osebne pravice meščanov, da svoboda dela in zaščitenja in da neka manjšina lahko vzemirja vzpostavljeni red, ali za grožnjami sil trgovca, da zapre svoje trgovine. Govorijo tudi, da so bili delavci prisiljeni stavkati. Vprašamo, če je zavezniška vojaška uprava pripravljena to preprečiti in na kakšen način.

Polkovnik je izjavil, da Z. V. U. ni bila posebej zadovoljna z upravnim položajem Trsta. Moglo bi se morda izboljšati, potrebno bi bilo mnogo časa, da bi vse žele vse stanov prebivalstva prihiti v poht.

Drugi del vprašanj se nanaša na pravice delavstva ter pravi: »Ali namerava Z. V. U. preprečiti stavke?«

»Če ne bodo tečajni nastile — je odgovoril polk. Bowman — in če se položaj občutno ne poslabša Z. V. U. ne bo preprečevala normalnih stavkov, s katerimi narod opozarja oblast na napake, ki tečijo prebivalstvu.«

Polkovnik Bowman je opozoril na sledeče:

»Posamezni primeri, v katerih bi bile omejene osebne pravice posameznikov, bodo obravnavani s vsemi možnimi sredstvi, ki so na razpolago Z. V. U. Metode, ki opozarja ali napadajo pravice posameznikov meščanov niso dovoljene, v deželi, kjer so pravice delavstva na najvišji stopnji.«

»V posameznih primerih, kjer je razvidno, da je delavstvo bilo prisiljeno stavkati — in če bomo

Washington, 6. avgusta
Iz Bele hiše javljajo, da je predsednik Truman podpisal tri odredbe velike važnosti, ki naj dejansko podpre politiko Združenih držav v sodelovanju z drugimi narodi za povojno obnovo.

Doprinos U.S.A. za obnovo sveta

Washington, 6. avgusta
Iz Bele hiše javljajo, da je predsednik Truman podpisal tri odredbe velike važnosti, ki naj dejansko podpre politiko Združenih držav v sodelovanju z drugimi narodi za povojno obnovo.

Francija članica odbora za vojno oškodnino

Pariz, 6. avgusta
Javljajo, da so povabili francosko vlado v zavezniški odbor za vojno oškodnino, ki deluje v Moskvi. V odboru so zdaj zastopali Velike Britanije, Združenih držav in Sovjetske zveze.

Stavbeno gradivo iz Dalmacije

Vprašanje glasi: »Za ponovno zgraditev poselij, ki so bila poškodovana v vojni je potrebno gradivo, ki ga moramo dobiti iz tujine. Imamo možnost, da nabavimo to gradivo v Dalmaciji. Ali je mogoče dobiti kredit za nabavo tega gradiva?«

Radjo Moskva javlja, da sta se v nedeljo vrnili v Moskvo generalisimo Stalin in zunanji komisar Molotov.

Na Dunaj je prispelo iz Stajerske, ki je pod angleško zaščito, 60 vagonov premoga za potrebe pekarn in pinarne.

Včeraj je prispel prvi direktni vlak iz Rima na Dunaj. Njegov prihod pomeni velik uspeh britanskih železniških delovnih čet.

Na poskusnem poletu se je ponesrečilo ameriško veletalo »Haval Mars« pri spuščanju v Chesapeake Bay, južno od Baltimora. Letalo tehtalo 70 ton in je največje vodno letalo na svetu.

Dogovor o zasebnem letalstvu med Združenimi državami in Švico je bil podpisan. Po tem dogovoru smeš ameriška letala pristajati v Švici, oddajati in sprejemati pošto in notnike.

VOJNA NA DALJNEM VZHODU

Napoved velikih zračnih napadov

3.000.000 pozivov na vdajo Bolniška ladja polna streliva

New York, 6. avgusta
Detele trdnjave so danes odvrle nad 12 tih mest, po vsej Japonski letalce, s katerimi so objavili pihačnje napade B-29. Obvestilo je bilo ponovljeno po posebnih radijskih oddajah.

Edino današnje poročilo o letalskih napadih na ozemlju sovražnikove prestolnice, izdano od glavnega štaba admirala Nimitza, sporoča da so mornariške izvidnice sestrelile dve sovražni letali, poškodovale dvoje drugih letal in verjetno poletje eno letalo v vodah Honšuju.

Letala generala McArthurja na oporiščih Okinave zaradi slabih vremenskih prilik niso izvedla letalskih operacij proti Japonski.

Medtem ko je vladal po uničenju Japonski mir, se je prikradilo 19 mestom na seznamu še 12 mest, ki so bila obveščena o prihodnjih napadih letalnih trdnjav. S tem je doseglo skupno število 31 mest, od katerih jih je deset obkrožilo, so najvišjih letalskih napadov.

Letalski napadi

Današnja predobitva prihodnjih letalskih napadov letalnih trdnjav je tretja v letalskem dnevu. V novem seznamu je tudi močno obkroženo mesto Yapanu s 650.000 prebivalci na otoku Kyusiu, ki predstavlja največje srednje japonske železne industrije. Druga mesta, ki jih napadajo, stojejo od 30.000 do 90.000 prebivalcev in so predvsem važna kot prometna središča.

Akoravno so neugodne vremenske prilike zadrževale letalce MacArthurja od japonskega ozemlja, so letala 13. letalskega zbora izvršila dolg polet na Sorababe na otoku Java, ki spada v Vzhodno Holandsko Indijo. Uničili so 37 letalskih strojev. Bombniki 7. skupine so

uničili ali poškodovali 7 japonskih tovornih ladij ob obali polotoka Malacca in zadeli ladjedelnice na otoku Ricou južno od Singapura. Druga letala 7. skupine so napadla Hongkong in otok Hainan ob obali južne Kitajske.

V severni Kitajski so mornariške izvidnice bombardirale obalne naprave v pokrajini Santung ob Rumenskem morju nasproti Koreje. Druga letala so potopila trgovsko ladjo v ožini Kusima med Japonsko in Korejo.

Bolniška ladja prevaža strelivo
Glavni stan generala MacArthurja javlja, da so zavezniške pomorske sile ustavile in preiskale veliko japonsko bolniško ladjo, ki je prevažala poleg ranjenecv tudi orožje in strelivo. Japonsko bolniško ladjo so prepegljali v luko, kjer so jo tonce preiskali.

Ladjo, ki je nosila znak Rdečega križa, so ustavili v vodah v bližini otoka Timorja. Na krovu ladje so našli strojne puške, zaboje streliva in razstrelivo. Na krovu je bilo tudi okoli 1.500 ranjenecv, katerim so odvzeli orožje in ugotovili, da je večina popolnoma zdrava. Posledka ladja je bila sestavljena iz 13 častnikov in nekaj moštva. Pri končnem pregledu so ugotovili 23 težkih strojnih, 15 lahkih strojnih in večje število 75 mm granat.

Poveljstvo južno-vzhodne Azije poroča, da so angleške čete prignale Japonce na področju reke Sitang v severni Burmi iz njihovega oporišča v Abayu, ki leži 35 km severno-zahodno od Pegaja. Kitajski padalci bodo prvi nastopili v bližnji ofenzivi proti Japoncem. Kitajski padalci so se urili zadnjih šest mesecev pod vrhovnim nadzorom.

Nadžre, ki so jih izdelali voditelje

